

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ξέρουμε από τη Φυσική Ι (Δυναμική Συστήματος Σωματιδίων) ότι η εσωτερική ενέργεια ενός συστήματος σωματιδίων είναι η κινητική ενέργεια των σωματιδίων στο σύστημα του ΚΜ και η ενέργεια αλληλεπίδρασης των σωματιδίων.

Στο ιδανικό αέριο δεν έχουμε αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μορίων. Επομένως στην περίπτωση αυτή θα έχουμε να κάνουμε μόνο με κινητική ενέργεια στο σύστημα του ΚΜ

Αυτό βέβαια στην περίπτωση των σχετικά απλών σωματιδίων
(μονοατομικό αέριο)

Τι γίνεται όμως στην περίπτωση που τα μόρια **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΑ**
(μονοατομικά;)

ΜΗΠΩΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ;

ΙΣΟΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΒΑΘΜΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΑΘΜΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ: Είναι ο αριθμός των **ανεξάρτητων μεταβλητών** που μας δίνουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουμε πλήρως την κατάσταση ενός συστήματος

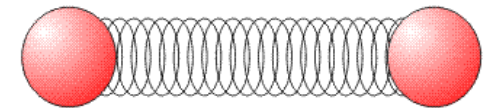
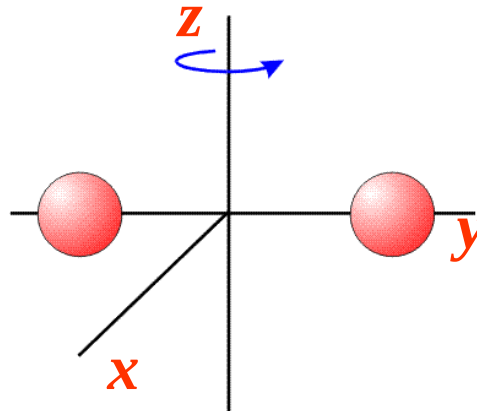
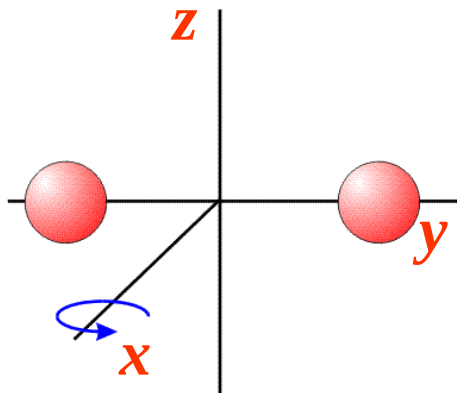
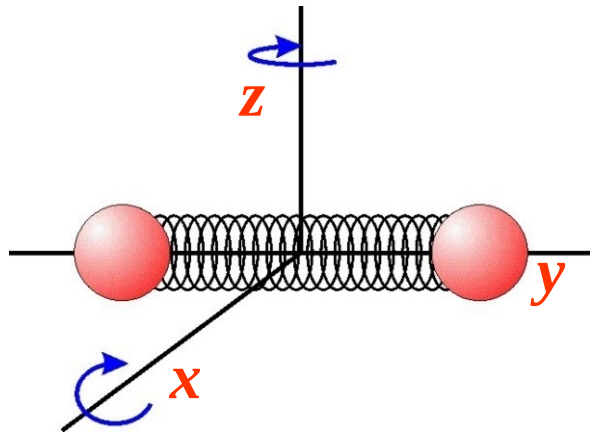
<p>1 σημειακό σωματίδιο</p> x, y, z v_x, v_y, v_z	<p>2 σημειακά σωματίδια</p> $x_1, y_1, z_1, x_2, y_2, z_2$ $v_{x1}, v_{y1}, v_{z1},$ v_{x2}, v_{y2}, v_{z2}	<p>N σημειακά σωματίδια</p> x_1, y_1, z_1, \dots x_N, y_N, z_N $v_{x1}, v_{y1}, v_{z1}, \dots$ v_{xN}, v_{yN}, v_{zN}
<p>6</p>	<p>12=2 · 6</p>	<p>$N \cdot 6$</p>

Βαθμοί ελευθερίας

Από τη Κλασική Στατιστική Φυσική αποδεικνύεται ότι σε κάθε βαθμό ελευθερίας που περιλαμβάνεται στην ενέργεια του μορίου με όρο που είναι παραβολικός ως προς τον συγκεκριμένο βαθμό ελευθερίας αντιστοιχεί μέση ενέργεια $k_B T/2$

Ας εξετάσουμε τώρα την περίπτωση ενός **διατομικού** μορίου.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι αποτελείται από 2 άτομα τα οποία αλληλεπιδρούν (εδώ δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τις δυνάμεις).

Ενέργεια περιστροφής
Περιστροφή γύρω από
τον άξονα x

$$\frac{1}{2} \frac{L_x^2}{I_x}$$

Ενέργεια περιστροφής
Περιστροφή γύρω από
τον άξονα z

$$\frac{1}{2} \frac{L_z^2}{I_z}$$

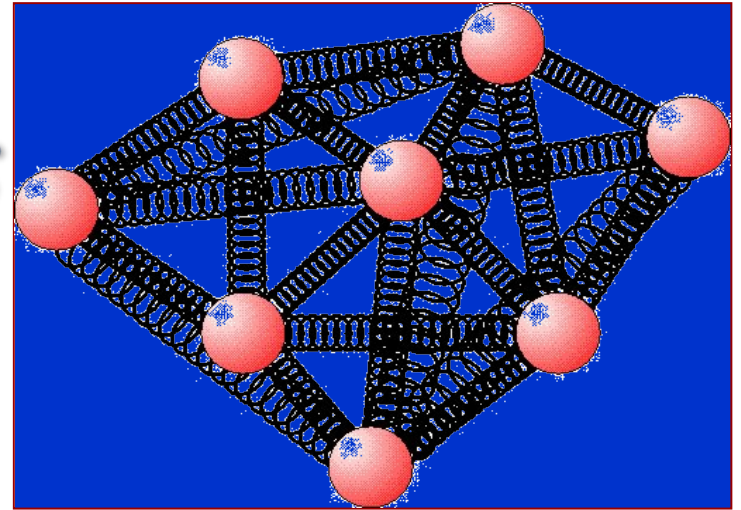
Κινητική ενέργεια

$$\frac{1}{2} m v^2$$

Δυναμική ενέργεια

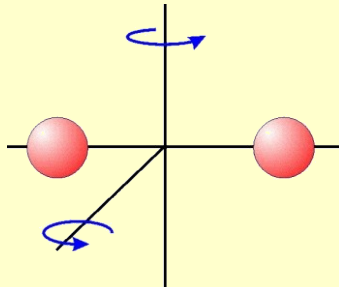
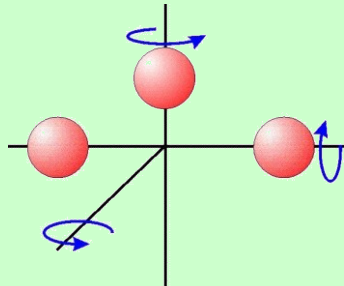
$$\frac{1}{2} k x^2$$

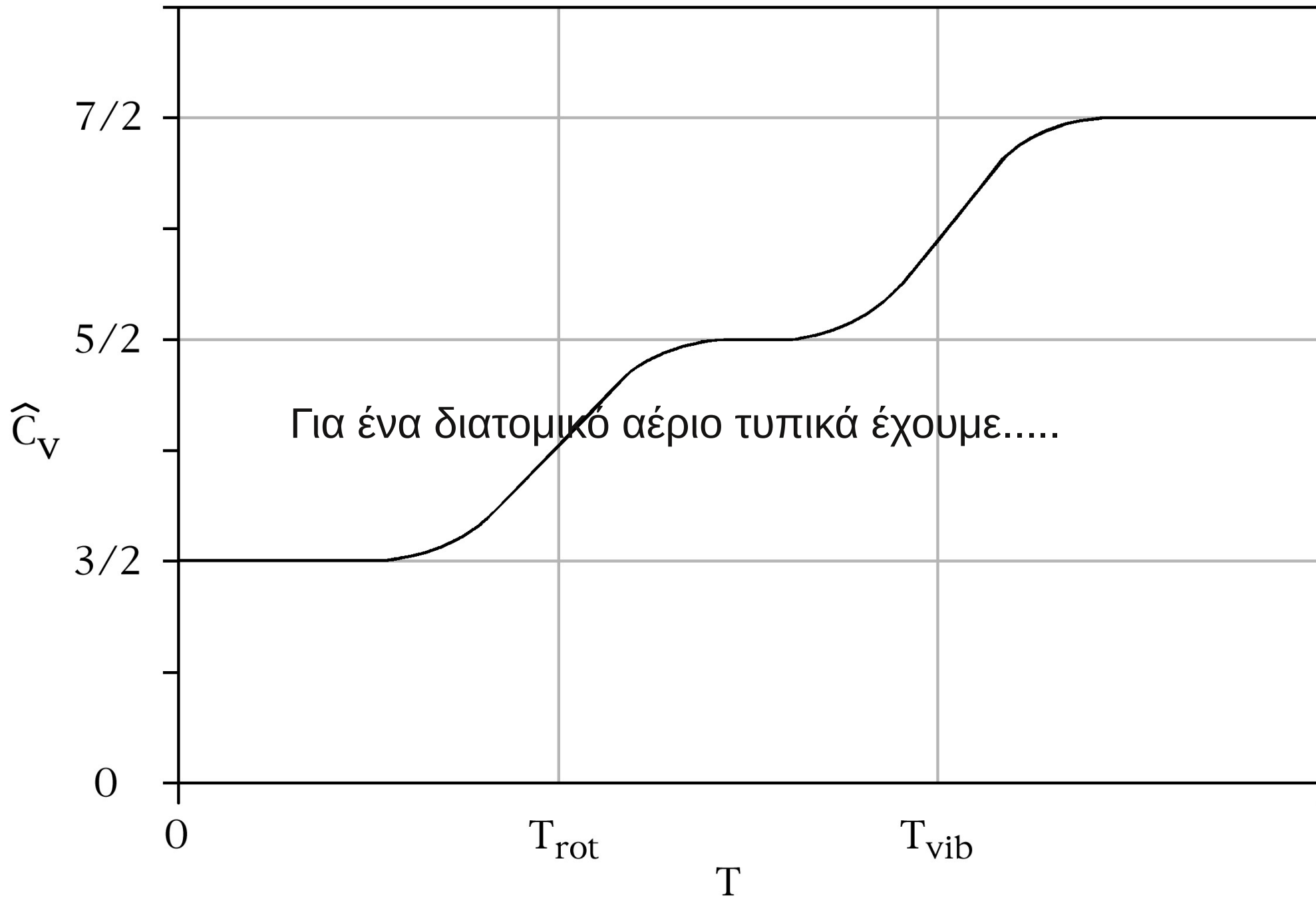
Στην περίπτωση ενός σύνθετου μορίου
πρέπει να πάρουμε υπόψη τους βαθμούς
ελευθερίας που σχετίζονται
με την **περιστροφή** του μορίου
και την **ταλάντωση** των ατόμων

Από τη Κλασσική Στατιστική Φυσική
αποδεικνύεται ότι σε κάθε βαθμό
ελευθερίας που περιλαμβάνεται στην
ενέργεια του μορίου με όρο που είναι
παραβολικός ως προς τον
συγκεκριμένο βαθμό ελευθερίας
αντιστοιχεί μέση ενέργεια $k_B T/2$

ΜΕΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΝΟΣ ΜΟΡΙΟΥ

Μόριο	Μεταφορικοί	Περιστροφικοί	Ταλαντωτικοί.	ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ
Μονοατομικό	3	 0	0	$3kT/2$
Διατομικό	3	 2	2	$7kT/2$
Τριατομικό	3	 3	6	$12kT/2$

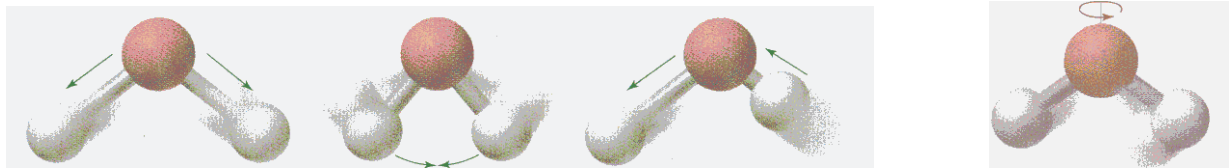
Θεωρία ↔ Πείραμα

(Σε θερμοκρασία δωματίου)

C_V/R

$(C_P - C_V)/R = 1$

He:	1.519	1.001	} Μονατομικά $\left(\frac{3}{2}\right)$ (Καλή συμφωνία)
A:	1.5	1.008	
N ₂ :	2.45	1.005	} Διατομικά $\left(\frac{5}{2}\right)$
O ₂ :	2.50	1.004	
Cl ₂ :	3.02	1.009	
CO ₂ :	3.4	1.02	} Πολυατομικά (>2)
NH ₃ :	3.42	1.06	

Αδιαβατικές μεταβολές

$$PV = Nk_B T, \quad \left(\frac{\partial U}{\partial V}\right)_T = T\beta B - p = 0, \quad \left(\frac{\partial H}{\partial p}\right)_T = V(1 - T\beta) = 0$$

$$C_V = \left(\frac{\partial U}{\partial T}\right)_V, \quad dU = C_V dT, \quad C_p = \left(\frac{\partial H}{\partial T}\right)_p, \quad dH = C_p dT$$

$$\delta Q = dU + pdV = 0, \quad \delta Q = dH - Vdp = 0$$

$$C_V dT + pdV = 0, \quad C_p dT - V dp = 0$$

$$\frac{dp}{p} + \frac{C_p}{C_V} \frac{dV}{V} = 0, \quad \gamma = \frac{C_p}{C_V} = 1 + \frac{Nk_B}{C_V}, \quad d \log(pV^\gamma) = 0.$$

$pV^\gamma = \text{σταθερό με } \gamma \text{ ότι βρίσκουμε πειραματικά}$

ΗΧΗΤΙΚΑ ΚΥΜΑΤΑ

$$PV = Nk_B T$$

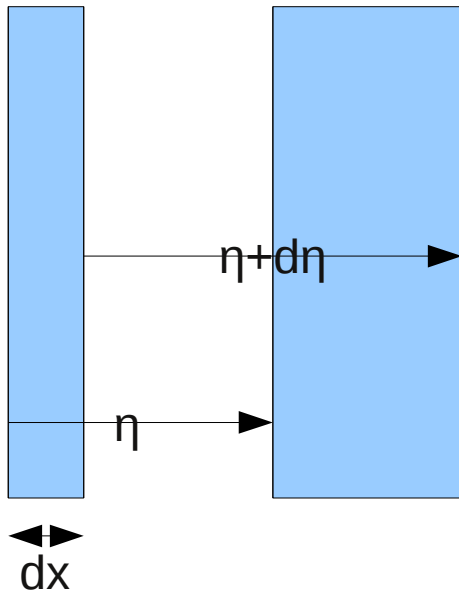
$$V = V_0 + v, \quad P = P_0 + p, \quad \rho = m \frac{N}{V} = \rho_0 + \rho_d$$

$$\text{διαστολή } \delta = \frac{v}{V_0} = \frac{S d\eta}{S dx} = \frac{\partial \eta}{\partial x}$$

$$P(x) - P(x+dx) = P(x) - \left[P(x) + \frac{\partial P}{\partial x} dx \right]$$

$$P(x) - P(x+dx) = -\frac{\partial P}{\partial x} dx = -\frac{\partial p}{\partial x} dx$$

$$F_x = -S \frac{\partial p}{\partial x} dx = m a_x = S \rho_0 dx \frac{\partial^2 \eta}{\partial t^2}$$

$$\text{Όμως } B = -V \frac{\partial P}{\partial V} \simeq -V_0 \frac{p}{v}, \quad p = -B \frac{v}{V_0} = -B \frac{\partial \eta}{\partial x}$$

$$-S \frac{\partial p}{\partial x} dx = S \rho_0 dx \frac{\partial^2 \eta}{\partial t^2}$$

$$B \frac{\partial^2 \eta}{\partial x^2} = \rho_0 \frac{\partial^2 \eta}{\partial t^2}, \quad c_{\text{ήχου}}^2 = \frac{B}{\rho_0}.$$

Υποθέτοντας τη μεταβολή αδιαβατική

$$B = -V \frac{\partial P}{\partial V} = \gamma P \text{ εάν } PV^\gamma = \text{σταθερό}, \quad c_{\text{ήχου}}^2 = \frac{\gamma P}{\rho_0}$$

$$PV = N k_B T, \quad P = \frac{\rho_0 k_B T}{m} \quad \text{άρα}$$

$$c_{\text{ήχου}} = \sqrt{\frac{\gamma k_B T}{m}} = \sqrt{\frac{\gamma}{2}} v_p = \sqrt{\frac{\gamma}{3}} v_{rms}$$